

**ENCIKLIKA *FIDES ET RATIO* – VJERA I RAZUM
AKTUALIZIRANO ČITANJE DVADESET GODINA
POSILIJE**

MEĐUNARODNI ZNANSTVENI SIMPOZIJ
Zagreb, 14. rujna 2018.

Tomislav KOVAČ

Katolički bogoslovni fakultet Sveučilišta u Zagrebu
Vlaška 38, p.p. 432, 10 001 Zagreb
kovactomislav@hotmail.com

Povodom dvadesete obljetnice enciklike *Fides et ratio* blagopokojnog pape svetog Ivana Pavla II. Katedra fundamentalne teologije u suradnji s Katedrom za filozofiju Katoličkoga bogoslovnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu organizirala je međunarodni znanstveni simpozij po nazivom »Enciklika *Fides et ratio* – *Vjera i razum*. Aktualizirano čitanje dvadeset godina poslije«. Suorganizatori tog simpozija bili su Papinsko lateransko sveučilište (Rim) i Teološki fakultet Sveučilišta u Ljubljani. Simpozij se održavao na Katoličkome bogoslovnom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu na dan dvadesete obljetnice potpisivanja enciklike 14. rujna 2018. godine, na blagdan Uzvišenja svetog križa.

Uvodne pozdrave uputili su: uime Katedre fundamentalne teologije KBF-a Sveučilišta u Zagrebu pročelnik doc. dr. sc. Tomislav Kovač, uime Katedre za filozofiju KBF-a Sveučilišta u Zagrebu prodekan za znanost izv. prof. dr. sc. Nenad Malović, uime Teološkog fakulteta Sveučilišta u Ljubljani doc. dr. sc. Bogdan Dolenc, uime Papinskoga lateranskog sveučilišta prof. dr. sc. Antonio Sabetta te dekan KBF-a Sveučilišta u Zagrebu prof. dr. sc. Mario Cifrak, koji je ujedno i otvorio simpozij.

U pozdravnim govorima naglašeno je kako je obilježavanje dvadesete obljetnice jednog dokumenta kao što je enciklika *Fides et ratio* pape Ivana Pavla II. za svaki teološki fakultet nezaobilazna obveza. Čim je objavljena, ta odvažna enciklika o suodnosu vjere i razuma doživjela je velik odjek diljem svijeta,

kako u crkvenoj i teološkoj tako i u široj akademskoj, kulturnoj i političkoj javnosti. Iako je u prvom redu upućena biskupima i teolozima, kao i onima koji su odgovorni za formaciju svećenika, filozofima i znanstvenicima, enciklika *Fides et ratio* željela je također uspostaviti dijalog s filozofijama, misaonim strujanjima kao i kulturama koje obilježavaju naše vrijeme. Tematike koje dotiče enciklika aktualne su i dvadeset godina poslije njezina objavljivanja. Stoga nakana organizatora skupa nije bila samo ponuditi retrospektivan pogled na encikliku nego još više pokušati je iščitavati, na antropološke, filozofsko-teološke, društveno-političke, znanstvene i etičke izazove sadašnjega povijesnog trenutka.

Na simpoziju je održano ukupno deset predavanja, koja su bila podijeljena u tri dijela. U prvom dijelu održana su sljedeća predavanja: Tema vjere i razuma u misli Ivana Pavla II. (prof. dr. sc. Željko Tanjić, rektor Hrvatskoga katoličkog sveučilišta), Odnos vjere i razuma prema Josephu Ratzingeru / Benediktu XVI. (doc. dr. sc. Valerija Kovač, KBF Sveučilišta u Zagrebu, Katedra dogmatske teologije), *Beyond the reductivism of postmodern reason. From meaningless truth to truth as meaning* (prof. dr. sc. Antonio Sabetta, Papinsko lateransko sveučilište, Katedra fundamentalne teologije).

Drugi dio simpozija imao je sljedeća predavanja: Elementi tomizma u enciklici *Fides et ratio* (izv. prof. dr. sc. Alojz Ćubelić, KBF Sveučilišta u Zagrebu, Katedra za filozofiju), Božja objava u enciklici *Fides et ratio* (dr. sc. Branko Murić, KBF Sveučilišta u Zagrebu, Katedra fundamentalne teologije), *Salvation History in Fides et Ratio: Some Considerations between Historiography and (Ecumenical) Theology* (dr. sc. Simon Malmenvall, Teološki fakultet Sveučilišta u Ljubljani, Katedra za filozofiju).

U zadnjem, poslijepodnevnom dijelu simpozija, održana su predavanja: Pitanje istine u obzoru hermeneutike. Doprinos H. G. Gadamera (doc. dr. sc. Davor Vuković, KBF u Đakovu Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, Katedra fundamentalne teologije); *The Human Being: Neuroscientific Challenges to Fides et ratio* (doc. dr. sc. Saša Horvat, KBF Sveučilišta u Zagrebu – Teologija u Rijeci, Katedra za filozofiju); Vjera i razum u islamu. Razmišljanja u svjetlu enciklike *Fides et ratio* (doc. dr. sc. Tomislav Kovač, KBF Sveučilišta u Zagrebu, Katedra fundamentalne teologije); Politička dimenzija odnosa vjere i razuma (doc. dr. sc. Pavle Mijović, KBF Sveučilišta u Sarajevu, Katedra za filozofiju).

Moderatori simpozija bili su, u prvom dijelu, izv. prof. dr. sc. Danijel Tolvajčić (KBF Sveučilišta u Zagrebu, Katedra za filozofiju), u drugom dijelu, dr. sc. Iva Mršić Felbar (KBF Sveučilišta u Zagrebu, Katedra dogmatske teologije),

a u trećem dijelu, doc. dr. sc. Zoran Turza (Hrvatsko katoličko sveučilište, Katedra za teologiju). Poslije svakog dijela upriličeno je vrijeme za raspravu, a nakon zadnjeg dijela razvila se bogata plenarna rasprava.

Simpozij je bio dobro posjećen. Na predavanjima i raspravama prisustvovali su profesori i studenti diplomskog i poslijediplomskog studija KBF-a Sveučilišta u Zagrebu kao i neki zainteresirani pojedinci. Skup je također bio primjereno medijski popraćen radijskim i televizijskim emisijama (gostovanje doc. dr. sc. Valerije Kovač, dr. sc. Branka Murića i prof. dr. sc. Stipe Kutleše u prigodnoj emisiji *Susret u dijalogu* na Prvom programu Hrvatskog radija; prilozima u emisijama *Mir i dobro* i *Ekumena* na HRT-u 1 te u informativnoj emisiji *Izdvojeno* na Laudato TV-u), kao i u tiskanim i internetskim medijima (u *Glasi Koncila*, na portalu *IKA*, u mjesečniku *Kana*, na internetskoj stranici KBF-a Sveučilišta u Zagrebu i dr.). Povodom simpozija, osim programa i plakata, otiskana je i prigodna knjižica sažetaka.

Uspješna i prijateljska suradnja između Katoličkoga bogoslovnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, Papinskoga lateranskog sveučilišta u Rimu i Teološkog fakulteta Sveučilišta u Ljubljani pridonijela je znanstvenoj kvaliteti tog skupa kao i međunarodnoj afirmaciji dotičnih ustanova. Isto tako, plodna suradnja između katedri fundamentalne i dogmatske teologije te katedri za filozofiju omogućila je interdisciplinarni dijalog i komplementarni pristup različitim tematikama enciklike *Fides et ratio*.

Kako bi se ostavio doličan trag tog simpozija i barem malo nadoknadilo nedostatak literature na hrvatskome govornom području o ovoj, za teologiju i filozofiju, višestruko važnoj temi, namjera organizatora je objaviti predavanja sa skupa u prigodnom zborniku radova.

Međunarodni znanstveni simpozij »Enciklika *Fides et ratio* – Vjera i razum. Aktualizirano čitanje dvadeset godina poslije« organiziran je uz financijsku potporu Ministarstva znanosti i obrazovanja Republike Hrvatske.